

Informáčik č.1 2017 - 2018

V čísle : Geografické čriepky

Siedmaci cestovali do Tajova

Jesenné tvorivé dielne

Veda a technika hrou

Práca šľachtí človeka

Školský časopis ZŠ Jána Kupeckého Pezinok

Predvianočné zamyslenie

Učiteľ jedného dňa prišiel ku svojim žiakom, vybral zo skrine krabicu a naplnil ju až po vrch kameňmi. Potom sa ich opýtal, či si myslia, že je plná. Žiaci s ním súhlasili. Ďalej vybral krabičku s kamienkami a vysypal ich do krabice s kameňmi. Popretriasal krabicou a malé kamienky popadali medzi kamene. No a na záver vybral krabičku s veľmi jemným pieskom a vysypal ju do krabice. Piesok vyplnil aj tie najmenšie medzierky medzi kameňmi. Žiaci znova poukazovali na naplnenú krabicu. Tentoraz už bola naozaj plná. Touto názornou ukážkou chcel pripomenúť, že život funguje podobne ako spomínaná krabica. Kamene znázorňujú dôležité veci v našom živote ako rodina, partner, zdravie, deti a podobne. Kamienky znázorňujú menej dôležité veci. Napríklad naše zamestnanie, dom, auto, nadobudnuté vzdelanie a iné. Piesok sú všetky ostatné drobnosti, bez ktorých sa môžeme pokojne zaobísť. Keď uprednostníme piesok alebo kamienky a vysypeme ich do krabice ako prvé, nezostane nám žiadne miesto pre kamene. To isté platí v živote. Keď budeme strácať čas a energiu na drobnosti a materiálne veci, nikdy nebudeme mať čas na veci, ktoré dávajú šťastie pre svoju dôležitosť.

Na internete existuje napr. video, ktoré dokumentuje predvianočné dianie v chudobnejších krajinách sveta ako Somálsko, Sudán, Eritrea, Uganda či Etiópia. Samozrejme, chudobnejších štátov nájdeme na zemi ešte ďaleko viac. Na videu bolo možné zahliadnuť túžby a sny miestnych obyvateľov, ktoré sa prevažne točili okolo ich ideologických starostí. V týchto krajinách okrem iného nie je vybudovaná poriadna infraštruktúra, vrátane pitnej vody, telefonických sietí alebo kanalizácie. Ďalej tieto krajiny trpia časté ozbrojené konflikty, nedodržiavanie základných ľudských práv, demografické problémy viazané na vysoký počet obyvateľov, ktorých je na dané podmienky náročné užiť. Je až zarážajúce a smutné ako títo ľudia žijú. Spomíname to pre zamyslenie, že ľudia žijú aj takto. Prenesme sa teraz do podmienok Slovenskej republiky. Áno, aj my bojujeme s rôznymi problémami. Avšak spomeňme si aspoň na chvíľku na tieto uvedené krajiny. Ak nerátame extrémne udalosti, tak na Slovensku problémy afrických krajín nenájdeme. Kolobeh života. Niektorí bojujú o primárne veci ako život, zdravie, bezpečnosť a niektorí o dosiahnutie vyšších túžob. Príroda nás tomu tak naučila a my dodnes žijeme rovnakým povahovým razením. Netreba to ani pochvalovať, ale ani odsudzovať. Všetko sa nachádza v nás ľuďoch. Počas každých vianočných sviatkov by sme si mali uvedomiť, akí sme my - ľudia. Zabudnime na problémy, starosti a hodme za seba nepriaznivé medziľudské konflikty. Nielen Vianoce, ale aj celý život nech je stále o úsmevoch, pozitívnej energii, pomoci bližnému, radosť z maličkostí, šťastia druhých a v neposlednom rade v tom najdôležitejšom a to v úprimnej vďačnosti. Ďakujeme za zdravie, šťastie, lásku, domov, rodinu, priateľov, bezpečnosť a krajinu, v ktorej žijeme. Nežiadajme svet, aby sa zmenil k lepšiemu. Zmeňme sa najprv my.

Prajeme Vám pokojné prežitie vianočných sviatkov v kruhu svojich najbližších :)

Geografické čriepky

Naši predkovia boli veľmi vynaliezaví pri pomenovaní svojich dedín, miest, kopcov, stredísk či iných geografických objektov. Veľmi často ich názvy spájali so stromami, inými rastlinami či napr. zvieratami. Skúste sa na základe istých indícií potrápiť s určením názvov (počet pomlčiek presne súhlasí s počtom chýbajúcich písmen) 😊😊😊

Lipa – L - - - - Y (mesto v okrese Sabinov)

Jelša – J - - - - A (mesto v okrese Revúca)

Orech – O - - - - Á POTÔŇ (obec v okrese Dunajská Streda)

Smrek – S - - - - Y (obec v okrese Liptovský Mikuláš)

Ruža – R - - - - K (mesto v Liptove)

Jedľa – J - - - - É KOSTOLANY (obec v okrese Zlaté Moravce)

Jahoda – J - - - - Á (lyžiarske stredisko blízko Košíc)

Buk – B - - - - Á (vodná nádrž v okrese Senica)

Dub – D - - - - Á (obec v okrese Pezinok)

Malina – M - - - - Ô BRDO (lyžiarske stredisko pri Ružomberku)

Breza – B - - - - A (obec na Orave)

Lieska – KYSUCKÝ L - - - - C (obec na Kysuciach)

Ovca – O - - - E (obec v okrese Prešov)

Krava – K - - - - Y (obec v okrese Trebišov aj Poprad)

Zubor – Z - - - - A (obec na Orave)

Jeleň – J - - - - C (obec aj hrad v okrese Nitra)

Divá sviňa – D - - - - Y (obec v okrese Turčianske Teplice)

Srniec – DOLNÉ S - - - E (obec v okrese Nové mesto nad Váhom)

Chren – CH - - - - C (obec v okrese Prievidza)

Kôň – K - - - - Á (obec v okrese Žilina aj Liptovský Mikuláš)

Bobor – B - - - - C (obec v okrese Liptovský Mikuláš)

Jastrab – J - - - - Á (obec v okrese Žiar nad Hronom)

Vlk – V - - - - E (obec v okrese Kežmarok)

Medveď – M - - - - E (obec v okrese Svidník)

Ing. Ján Pitoňák

Exkurzia - jaskyňa Driny

Dňa 6. októbra sme sa žiaci 9. ročníka vybrali na exkurziu s hlavnou zastávkou v jaskyni Driny. Odchádzali sme o ôsmej spreď našej školy. Počas celého výletu sme mali zastávky, na ktorých sme sa od sprievodcu dozvedali rôzne informácie. Autobus nás zaviezol až do Smoleníc, odkiaľ sme už museli pokračovať *pešibusom*. Vstúpili sme do lesa a hneď na začiatku sme mali zastávku, kde sme sa rozprávali o turistickom značení na Slovensku. Naša krajina je v tejto oblasti jednou z najlepších. Červenou farbou sa u nás označujú hrebeňovky a teda fyzicky najnáročnejšie a najdlhšie trasy. Modré sú spravidla stredne dlhé trasy, vedúce napríklad dlhšími dolinami. Zelená sa používa na kratšie trasy miestneho významu a žltou sú označované najkratšie úseky ako spojky alebo skratky. Taktiež máme na našich smerovacích tabuliach namiesto kilometrov, ako majú napríklad naši susedia Česi, približný čas túry. Podobných zastávok sme mali viac. Dozvedali sme sa napríklad o mŕtvom dreve (ide o odumreté stromy, ktoré však majú v lese veľmi dôležitú úlohu – zadržiavajú vodu a tak pomáhajú proti povodňiam, no taktiež obsahujú veľa živín

a stávajú sa domovom pre mnohé organizmy) a o zložitom koreňovom systéme pod našimi nohami. Stromy si navzájom pomáhajú a komunikujú. Áno, znie to desivo, no je to tak. Po ceste do jaskyne sme prešli aj cez menší altánok. Keď sme ho zbadali, skrsla v nás nádej, že sme prišli na koniec tej úmornej nekonečnej cesty a že sme konečne v jaskyni, no nebolo to tak. Mýlili sme sa. Boli sme asi len v polovici cesty.

Aspoň sme sa opäť niečo dozvedeli od sprievodcu. Tento krát to bolo o skalách. Pod jednou takou sme sa totiž nachádzali. Boli sme vo vápencovom území a teda (skoro) všetky šture okolo nás boli vápence. Posedenie bolo síce príjemné, no my sme museli pokračovať. Cestou sme prešli okolo miesta, kde Vajsábel s Baničom prvý raz stúpili do jaskyne. Potom sme už len zliezli pár skál – je úspech, že sa tam nikto „nezrúbal“ a boli sme pri jaskyni. Bolo pred nami ešte 45 minútové čakanie, ktoré sme si skrátili horúcou čokoládou a kuracím vývarom z automatu. A potom nás už čakalo ďalších 45 minút, tentoraz strávených v jaskyni. Prešli sme 151 schodov a bolo tam asi 7 stupňov. Po východe z jaskyne sme pokračovali na archeologickú lokalitu Molpír. Kráčali sme po ceste cez mierny les a potom trochu do kopca. Naskytl sa nám nádherný výhľad a myslím, že nie je človeka, ktorý by si to tam neodfotil. Kopec, ktorý sme predtým vyšliapali, sme teraz zišli dole. Cestou sme postretávali rôzne informačné tabule, z ktorých sme sa mohli dozvedieť napríklad o spôsobe života vtedajších ľudí alebo o význame hradiska Molpír. Čakala nás už len posledná zastávka – Smolenický zámok a expozícia, ktorá momentálne nie je sprístupnená verejnosti. Opäť sme vyšli xy schodov a opäť sme mali čo fotiť. Cestou hore sme si mohli pozrieť rôzne malé expozície, napr. bábik. Spravili sme si spoločnú fotku a mohli sme ísť zase dole. Prežili sme útok divých ôs a s minimálnymi stratami sme sa vrátili späť do Pezinka.

Barbora Sukopová, 9.A

17.november – mladí proti diktátúram

17. novembra sme mali štátny sviatok, ktorý má názov Deň boja za slobodu a demokraciu.

V tento deň si v roku 1989 – počas komunizmu - študenti pripomínali 50. výročie, keď sa študenti vysokých škôl rozhodli demonštrovať proti nacizmu pri príležitosti pohrebu svojho kolegu, poslucháča lekárskej fakulty, Jana Opletala, ktorý bol zranený v Prahe 28.10.1939 pri príležitosti výročia vzniku ČSR. Nacisti ako odvetu zavreli na tri roky všetky české vysoké školy, pri raziách veľa študentov zatkli a aj viacerých profesorov. Deväť študentov bolo popravených a viac ako 1 000 študentov bolo deportovaných do koncentračného tábora Sachsenhausen.

Jan Opletal

17. novembra 1989 si študenti chceli pripomenúť túto udalosť pietnou spomienkou na Albertove v Prahe. Podujatie bolo oficiálne povolené, ale v atmosfére napätia a pod dojmom zmien v iných krajinách, kde už padal komunizmus, nadobudol charakter proti

vládnuceho režimu. Mladí ľudia sa sformovali do sprievodu, ktorý sa vydal Národní třídou smerom do stredu mesta. Hneď za Národným divadlom im však špeciálne jednotky bezpečnosti prehradili cestu. Študenti niesli štátne zástavy a transparenty, spievali a skandovali heslá na zmenu spoločnosti. Zasahujúca jednotka národnej bezpečnosti začala mladých ľudí mlátiť obuškami a zatýkať. Nepomohli ani výkriky: „Máme holé ruce.“ a kľáčiaci študenti pred plexisklami polície.

Boli aj fámy, že niektorí zomreli, čo sa neskôr nepotvrdilo. Dospelí sa vzbúrili a odštartovala sa revolúcia, ktorá sa volá nezná, pretože na rozdiel od niektorých krajín sa zmena vlády uskutočnila bez zbraní a popráv. Herci, speváci, pracujúci ľud sa stretával na námestiach, kde dávali svojimi prejavmi najavo, že už nechcú žiť v diktátúrnej spoločnosti pod vládou jednej strany – Komunistickej. Na týchto námestiach na znak svojej vôle ľudia štrngali kľúčami a spievali piesne, napr. „Sľúbili sme si lásku“ od Iva Hofmanna. Boli to úžasné chvíle, ktoré sa tak ľahko nezopakujú. Ľudia naozaj verili, že začnú žiť v rozprávkovej spoločnosti, kde už nikto nebude kraďnúť a klamať. V tieto dni obyvatelia Československa naozaj žili tak, ako si mysleli, že bude tá demokracia vyzeráť. Navzájom si pomáhali, starali sa jeden o druhého. Keď Milan Kňažko na námestí SNP svojím zamatovým hlasom povedal mnohotisícovému davu: „Utvorte koridor“, pretože nejaký človek v dave odpadol a potrebovala sa k nemu dostať záchranka, tak ľudia sa pomaly rozostúpili a pustili sanitku. Keď sa na pódiu ozvala

informácia, že niekto stratil peňaženku, tak z pódia dali do davu sáčok, aby prispel kto chce a o pár minút sa na pódium vrátil sáčok plný peňazí, ktorý sa odovzdal dotyčnému. Bolo to krásne. Zažila som to ako 11-ročné dieťa, ale nikdy na tieto chvíle nezabudnem.

Padol komunistický režim, ktorý v Československu bol v rokoch 1948-1989. Diktatúra bola zvrhnutá, aby sa mohla aj u nás narodiť demokracia. Demokratický systém je založený na dodržiavaní ľudských práv, napr. možnosti vyjadrenia vlastného názoru, cestovania, podnikania, otvorenia trhu aj západným krajinám, zrušenie cenzúry. Demokracia v našom štáte je veľmi krehká. Dostali sme síce veľa možností, ale žiaľ je aj veľa ľudí, ktorí ju neváhajú zneužívať. Winston Churchill povedal, že demokracia síce nie je dokonalý systém, ale ešte nič lepšie ľudstvo nevymyslelo. Chráňme si ju. Učme sa jej už v školských laviciach, keď dovolíme mať spolužiakom vlastný pohľad na vec, keď sa naučíme s dospelými komunikovať bez agresivity a posmeškov, naučme sa využívať svoju slobodu pre dobro nielen svoje, ale aj dobro iných. Nepodliehajme módnym výstrelkom nasledovania ľudí, ktorí hovoria, že spravia poriadok a sľubujú nespľniteľné.

Demokracia nie je samozrejmosť, ľahko ju môžeme stratiť. Diktatúry tu už boli a nikdy nepriniesli nič dobré. Neopakujme chyby našich predkov a učme sa od tých, ktorí vedia žiť v demokracii...

Mgr. Jaroslava Babirátová

Siedmaci cestovali do Tajova

Dňa 9.októbra 2017 sme sa my, siedmaci vybrali na literárno – dejepisnú exkurziu. Našou prvou zastávkou bolo rodisko významného slovenského spisovateľa Jozefa Gregora Tajovského – Tajov pri Banskej Bystrici. Navštívili sme múzeum, ktoré je umiestnené v dome jeho starých rodičov Greškovcov. Tu žil a pracoval aj J. G. Tajovský. Pretože pochádzal z mnohohodnej rodiny, vychovávali ho starí rodičia z matkinej strany. Pani lektorka bola veľmi milá. Veľa nám porozprávala nielen zo života známeho spisovateľa a jeho rodiny, ale dozvedeli sme sa informácie i z histórie obce a ďalších ich rodákov, spomeniem napríklad Jozefa Murgaša.

Po návšteve v Tajove sme sa vybrali do Banskej Bystrice, kde sme si prezreli pamätník SNP a v jeho okolí aj park, v ktorom sa dodnes nachádzajú tanky, delá, bunkre i vojenský vlak z čias druhej svetovej vojny. Počas tejto exkurzie sme sa dozvedeli veľa poznatkov z literatúry, pripomenuli si aj časť našej histórie a mali možnosť spoznať aj krásy mesta Banská Bystrica. Výstupné projekty sa nám tak robili veľmi ľahko. Ďakujeme pani učiteľkám Červenkovej a Bodžárovej ako aj pánovi asistentovi Firicovi za to, že nás na tejto exkurzii sprevádzali.

Sandra Šteigerová, 7. C

Ako sme sa skamarátili...

V polovici októbra k nám zavítala trieda 7.A z našej družobnej školy v Mladej Boleslavi. Ako obvykle prišli večer vlakom a ubytovali sa v jednej z tried. Dvadsaťšesť žiakov si vybalilo spacáky a karimatky a uložilo sa na žienky.

Na druhý deň sa vybrali spolu s našou 6.B do mesta. Mali sme pripravený bohatý program v Malokarpatskom múzeu pod názvom História jedného domu a prehliadku Pezinka s pani Benčurikovou, našou bývalou pani učiteľkou. Informácie o našom meste zaujali nielen mladoboleslavské deti, ale aj malých Pezincanov.

Obed v školskej jedálni všetkým chutil a takto posilnení sme popoludní odchádzali do aquaparku v Senci, kde sme si to všetko poriadne užili. Po návrate do školy sme dobili energiu spoločne pizzou a domácimi koláčikmi z dielne pezinských rodín. Pred večierkou sme si ešte zašportovali na školskom dvore a bodku za celým dňom dal A-Z kvíz o našich krajinách. Na druhý deň sme sa s kamarátmi rozlúčili,

pokračovali ešte vo svojom výlete v Bratislave na exkurzii po historickom jadre a v Jump aréne. Zdá sa, že priateľstvá sa nadviazali, celý program sme absolvovali v kamarátskych rozhovoroch a veríme, že sa o pár mesiacov stretneme opäť, tentoraz v Mladej Boleslavi, aby sme aj my spoznali nové dialľky.

Mgr. Ingrid Valachová

ZŠ Jána Kupeckého

Jesenné tvorivé dielne

Ani sme sa nenazdali a je tu opäť jeseň. Jeseň je jedným z najkrajších ročných období, plná farieb a jesenných plodov, ktoré sú dobre využiteľné pri tvorení rôznych postavičiek, zdobení tekvičiek a svetlonosov. Ponúka nám množstvo prírodného materiálu – farebné listy, plody tekvice....

Preto sme sa rozhodli z týchto nazbieraných prírodnín vytvoriť krásne dekoračné dielka a pozvali sme rodičov na jesenné tvorivé dielne. V popoludňajších hodinách zavítali do našej školy, aby spolu s deťmi strávili príjemné popoludnie pri vytváraní produktov z prírodnín. Rodičia prejavili svoju tvorivosť a kreativitu a spolu so svojimi ratolesťami vytvorili krásne jesenné dekorácie, strašidielka, svetlonosov z plodov. Pri teplom čajíku, kávičke a koláčikoch sa im naozaj darilo. Na záver sme s nimi vyzdobili átrium našej školy. Na detičky čakala sladká odmena a diplom.

Ďakujeme rodičom za to, že si ukradli kúsok zo svojho vzácneho času a prišli medzi nás, aby spolu so svojimi deťmi, učiteľkami, vychovávateľkami, strávili príjemné popoludnie v prostredí, ktoré ich detičky už dôverne poznajú.

Mgr. Kapraňová Iveta

Školský klub

V školskom klube to stále vrie. Deti sa striedajú na úžasných celoklubových akciách a často je im ľúto, že sú len raz. Tento školský rok ich máme pripravené na každý mesiac dve i viac. Pani vychovávateľky si s radosťou pre deti pripravujú zaujímavé akcie a teší ich obrovský záujem detí. Veď detský úsmev a radosť sú tá najvzácnejšia odmena za našu prácu a keď sa k tomu pridá i pochvala zo strany rodičov je ten hrejivý pocit ešte krajší. Za všetky pani vychovávateľky všetkým prajem krásne a radostné Vianoce.

Ivana Halamičková

Knick Knack - interaktívna pohybová aktivita pre deti

Veda a technika hrou

8.november 2017 patril už tradične na našej škole vede a technike. Učebne fyziky a chémie sa pod vedením pani učiteliek Voštiarovej a Cmarkovej premenili na laboratória, ktoré prišli navštíviť tentoraz naši najmenší.

Prváci s veľkou radosťou a chuťou sa pobavili pri zaujímavých pokusoch a experimentoch. Vo fyzike pod vedením mladých vedcov zo 7.A triedy si v skupinách vyskúšali silu magnetov, neviditeľné písmo, viskozitu kvapalín, učili papieriky v elektrickom poli tancovať, pozreli sa periskopom za roh ... Tí šikovnejší boli sladko odmenení. V chémii im žiaci 8. a 9. ročníkov ukázali Faraónových hadov a vyrábali s nimi slíz.

Na deň vedy a techniky sa prišla pozrieť aj pezinská televízia. Akcia sa vydarila a už teraz sa tešíme na budúci rok.

RNDr. Marcela Voštiarová

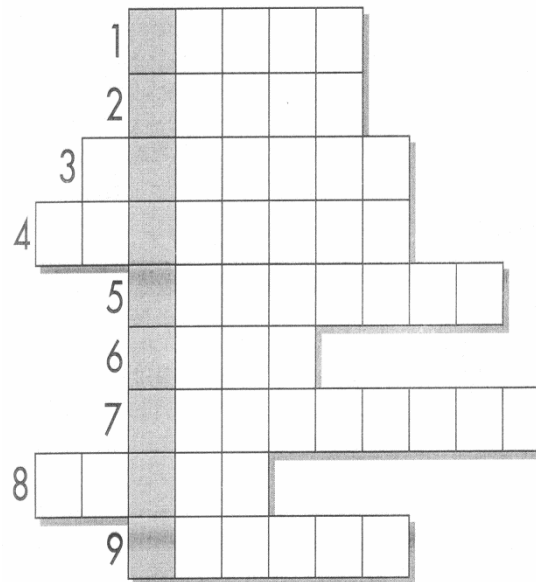
HAVE SOME FUN

Match the words below with their definitions:

1) Santa Claus	a) Santa 's car
2) Reindeer	b) 26 December
3) Mistletoe	c) one of Santa 's animals
4) Carol	d) a tree that you take home for Christmas
5) Holly	e) a special song which people sing at Christmas
6) Christmas tree	f) 25 December
7) Christmas Eve	g) a plant under which you can kiss everyone
8) Christmas Day	h) a man with a long, white beard, who brings gifts
9) Sleigh	i) 24 December
10) Boxing Day	j) a small tree with green, prickly leaves and red berries

CROSSWORD

- A traditional Christmas song
- A Christmas decoration, with green, prickly leaves and red berries
- A paper sweet that you pull after Christmas dinner
- One of Santa's animals
- Something that children hang at the fireplace
- Green, decorated with lights and baubles
- You can kiss everyone standing under it
- Santa .....
- Santa travels in it.

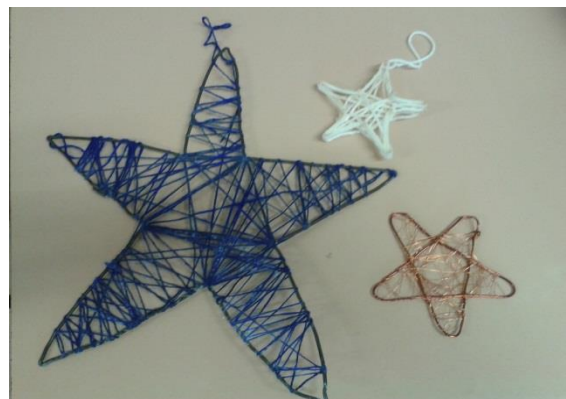
Ing. Jana Regulová

Práca šľachtí človeka

... ako duševná tak aj fyzická. Je to známe ľudstvu už veľmi dlho a najlepšie je, ak sú tieto dve zložky ako tak v rovnováhe. To samozrejme platí aj pre každú dobrú školu. Naozaj, človek tým, že pracuje, nemení iba svet okolo seba, ale mení aj svet v sebe. Prácou sa zdokonaľuje, učí a rozvíja svoje schopnosti, vychádza zo seba a prekonáva sa. *Tento rast je vzácnejší než bohatstvo, ktoré prácou nazhromaždí. Skrz prácu sa ľudské ideály menia v skutky.*

Žiaci 5. až 8. ročníkov sa radi venujú aj fyzickej práci, čoho dôkazom je náš pekný areál školy. Bez ich hrabania lístia, zbierania konárov, kameňov, odpadkov, nakladania a vozenia tohto materiálu, čistenia obrubníkov a chodníkov od buriny motykou by iste taký nebol. Tieto práce žiaci vykonávajú v rámci technickej výchovy. Okrem toho pracujú s rôznymi materiálmi – drevom, drôtom, plastom, kartónom, textíliami a vyrábajú aj takéto pekné výrobky ako sú na nasledujúcich fotografiách.

Takéto činnosti žiakov bavia a majú z toho veľkú radosť a poznanie, že každá práca má svoj význam.

Ing. Ján Pitoňák

KOMIKSY žiakov pani učiteľky Červenkovej

